

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U003166

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-05-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойка Олена Анатоліївна

2. Boika Olena Anatoliyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.15

Назва наукової спеціальності: Генетика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-05-2016

Спеціальність за освітою: 8.070402

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.363.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.23.57

Тема дисертації:

1. Успадковування та мінливість якісних і кількісних ознак рослин роду *Lunaria* L.
2. Inheritance and variability of qualitative and quantitative traits of plants genus *Lunaria* L.

Реферат:

1. Об'єкт: якісні та кількісні ознаки рослин видів *Lunaria annua* і *Lunaria rediviva* та їх міжвидових гібридів. Мета: встановлення особливостей успадковування якісних та кількісних морфологічних і фізіологічних ознак рослин роду *Lunaria* L., їх прояву, мінливості та кореляційних залежностей. Методи: штучна гібридизація, методи генетичного аналізу, світлова мікроскопія, польовий експеримент, методи обліку прояву морфологічних ознак, експеримент в умовах фітотрону, методи кореляційного і дисперсійного аналізів і варіаційної статистики. Новизна: Уперше проведено комплексне дослідження успадковування і мінливості якісних та кількісних ознак рослин роду лунарія на основі отриманих міжвидових гібридах між *L. annua* та *L. rediviva*. Результати: Встановлено рецесивний і моногенний характер успадковування ознаки «біле забарвлення віночку» та хлорофіл-дефіцитної мутації типу «albina». Виявлено, що забарвлення рослин та форма верхівки листкової пластинки успадковуються за принципом неповного домінування. Тип розвитку рослин контролюється моногенно з домінуванням багаторічного типу над однорічним. При цьому виявлено

цитоплазматичний ефект. Серед нащадків міжвидових гібридів виявлено особливий «проміжний» тип розвитку. Реципрокні міжвидові гібриди F1 успадковують розміри листка та плоду за принципом позитивного або негативного наддомінування, а ознаку «довжина крила листкової пластинки» – за проміжним типом, як і кількість хлорофілів а та b. Кількісні ознаки розмірів листка та плоду характеризуються коефіцієнтами успадкованості на рівні 50-75%. Більшість кількісних ознак листка та плоду виявляють між собою слабкий зв'язок; такий саме слабкий зв'язок демонструють і з типом розвитку рослин. Ступінь впровадження: 2 зразки лунарії зареєстровано у Національному центрі генетичних ресурсів рослин України (м. Харків)(довідка № 275 від 19 серпня 2015 р.). Сфера використання: НДУ НААН, ВНЗ МОН.

2. Object: qualitative and quantitative traits of *Lunaria annua* and *Lunaria rediviva* *Lunaria* L. and their interspecific hybrids. Aim: establishment of features of inheritance of qualitative and quantitative traits of *Lunaria* L., their appearance, variability and correlation relationships. Methods: artificial hybridization, methods of genetic analyses, lightening microscopy, field experiment, methods of detection of morphological traits, in-door conditions experiment, methods of correlation and dispersive analysis and statistic methods. Novelty: A comprehensive study of inheritance and variability of qualitative and quantitative traits of *Lunaria* L. genus plants using of the interspecific hybrids of this kind was carried out in the first time. Results: The recessive and monogenic inheritance of the «white color of corolla» trait and chlorophyll-deficient mutation of «albina» type was established. It was found that the color and leaf tip shape inherited on the basis of incomplete dominance. It is shown that the development type of plant is controlled by monogenically and perennial type dominated over annual one. It was found cytoplasmic effect. Among the offspring of interspecific hybrids special «intermediate» plant development type was found. Reciprocal F1 interspecific hybrids inherit the size of leaf and pod by the principle of positive or negative overdominance and the «length of leaf plate wing» and the «number of chlorophyll a and b» traits as – an intermediate inheritance. Quantitative traits of leaf and pod are characterized by heritability coefficients at the level of 50-75%. The majority of quantitative traits of leaf and pod has weak links with each other, as well as the weak links with the type of plant development. Application stage: Obtained by individual selection from of hybrid populations of *L. annua* and *L. rediviva* reciprocal crosses samples are registered in National center of genetic resources of Ukrainian plants (Kharkiv). Application area: SIE of NAAS of Ukraine, MES of Ukraine7452

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лях Віктор Олексійович

2. Lyach Viktor Oleksiyovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15, 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Файт Віктор Іванович

2. Файт Віктор Іванович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15, 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Січняк Олександр Львович

2. Січняк Олександр Львович

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.15, ..

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лінчевський Анатолій Адамович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лінчевський Анатолій Адамович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.